NR. 47 | oktober 2026

Pensioenfonds Cosun

Van NU naar LATER

Groei vraagt geduld

Hoe we beleggen voor jouw pensioen

Jouw stem doet ertoe

Hoe deelnemers invloed hebben op ons beleggingsbeleid

Groei vraagt geduld

Bij Cosun weten we dat groei tijd vraagt. Wat vandaag wordt gezaaid, levert niet morgen al resultaat op. Tussen het eerste zaadje en het rooien ligt een periode van verzorgen, bijsturen en vooruitkijken. Soms werken de omstandigheden mee, soms zitten ze tegen. Juist daarom kijken we niet naar één dag of één seizoen, maar naar de langere termijn. Dat geldt ook voor pensioen.

Een goed pensioen voor onze deelnemers staat bij ons altijd voorop. Beleggen speelt daarbij een belangrijke rol. Een groot deel van het pensioen dat we nu en later betalen, komt uit beleggingsopbrengsten. Net zoals binnen Cosun zorgvuldig wordt gekeken hoe uit bieten en chicorei zoveel mogelijk waarde wordt gehaald, beleggen wij de ingelegde premies zo goed mogelijk voor onze deelnemers. Daarbij houden we rekening met rendement, risico, duurzaamheid en de wensen van deelnemers. Schommelingen horen bij beleggen. Daarom spreiden we risico's en laten we ons niet leiden door de resultaten van één dag, maand of jaar. Zo werken we aan een pensioenregeling die ook op langere termijn aansluit bij de belangen van onze deelnemers en pensioengerechtigden.

In deze uitgave leggen we uit hoe we jouw pensioenvermogen beleggen, waarom spreiding belangrijk is en wat er gebeurt als je pensioen dichterbij komt. Ook gaan we in op de manier waarop we beleggingsresultaten verdelen en waarom we resultaten over meerdere jaren spreiden om schommelingen in je ingegaan pensioen zoveel mogelijk te beperken. Daarnaast besteden we aandacht aan maatschappelijk verantwoord beleggen. Net als bij een goede opbrengst na het rooien, kijken we niet alleen naar het eindresultaat, maar ook naar de weg ernaartoe. Daarom houden we bij onze beleggingskeuzes rekening met mens, milieu en goed bestuur. Meer over onze keuzes bij maatschappelijk verantwoord beleggen kun je lezen op bladzijde 10.

Verder laten we zien wat je kunt met ons nieuwe online portaal, maak je kennis met drie nieuwe leden van het verantwoordingsorgaan en beantwoorden we de vraag of je pensioen 'kwijt' kan zijn als de beurs daalt.

Kortom: deze uitgave gaat over vooruitkijken en duurzame groei. Want net als in de wereld van Cosun bereik je ook bij pensioen niet van de ene op de andere dag resultaat. Dat vraagt tijd, aandacht en een lange adem. Ik wens je veel leesplezier.

Susan Oomens-Simons
Senior Beleidsadviseur

In dit nummer

Beleggen voor je pensioen 3

Zo beperken we grote schommelingen in je pensioen 6

Bijna met pensioen? Zo beschermen we je pensioenvermogen 8

"Jouw stem doet er echt toe" 10

Welkom bij jouw nieuwe persoonlijke pensioenportaal 12

Interview VO-leden 13

Kan ik mijn pensioen kwijtraken als de beurs daalt? 16

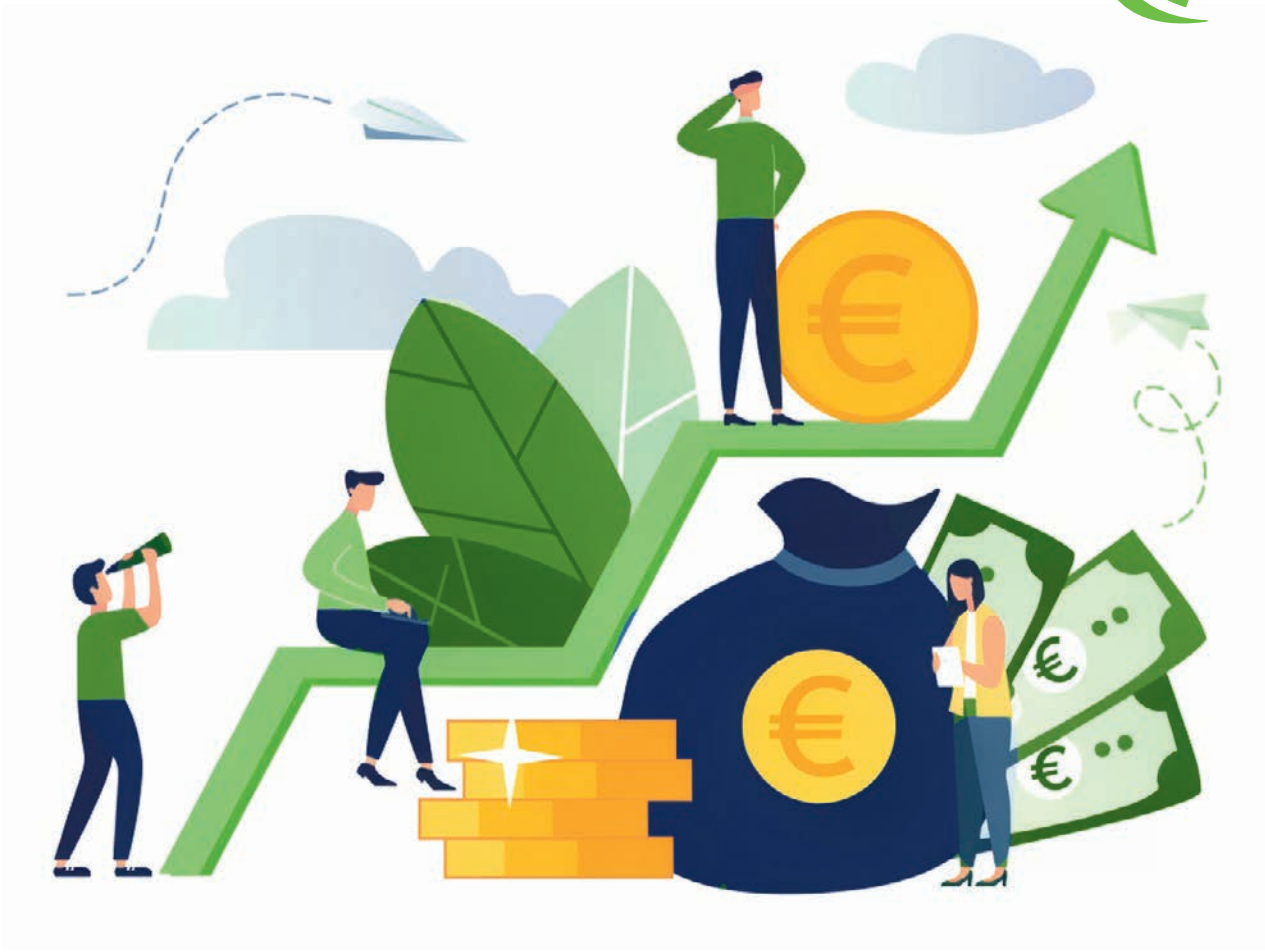
Colofon

Van NU naar LATER is een uitgave van Stichting Pensioenfonds Cosun. Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de uitgave van het bulletin, maar draagt geen verantwoordelijkheid voor de in het bulletin gedane uitspraken van geïnterviewde personen van andere organisaties.
Het bulletin wordt verspreid onder (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden en ex-partners van Pensioenfonds Cosun in een oplage van circa 4.000 exemplaren.

Redactie: Communicatie Montae & Partners, Rijswijk
Coverfoto: Pensioenfonds Cosun
Overige fotografie: privébeelden en stockfoto's
Vormgeving en druk: Drukkerij Roelofs

Voor reacties over het bulletin:
Stichting Pensioenfonds Cosun
Postbus 3411, 4800 MG Breda
T: 076 530 34 10
E: Pensioenbureau@cosun.com

Voor vragen over uw pensioen:
Appel Pensioenuitvoering B.V.
Postbus 30396, 1303 AJ Almere
T: 085 210 41 33
E: pfcosun@appelpensioen.nl

Beleggen voor je pensioen

Om je pensioen te laten groeien, belegt Pensioenfonds Cosun de persoonlijke pensioenvermogens. Maar hoe pakt het fonds dit aan? Is het wel veilig? En zijn de beleggingen veranderd na de start van de huidige pensioenregeling? Op deze vragen en meer krijg je antwoord in dit artikel.

We beleggen de premies om je (verwachte) pensioen op lange termijn te laten groeien. Dat levert naar verwachting meer op dan wanneer we het geld op een spaarrekening zouden zetten. Beleggen is daarom nodig om de pensioenen te kunnen bereiken die we voor ogen hebben én om de regeling betaalbaar te houden. Tegelijk brengt beleggen risico's met zich mee. Daarom gaat Pensioenfonds Cosun zorgvuldig te werk. De beleggingsadviescommissie bereidt het beleid en de keuzes van het bestuur voor.

Onderzoek

Voordat we bepalen welke beleggingen het beste passen, doen we zorgvuldig onderzoek. We bekijken daarbij veel verschillende scenario's. Dat noemen we de Asset Liability Management-studie (ALM-studie). Deze studie voeren we eens in de drie jaar uit. Op basis daarvan bepalen we welke beleggingscategorieën aansluiten bij onze doelen, uitgangspunten en deelnemers. Daarnaast beoordelen we elk jaar of er belangrijke ontwikkelingen zijn die aanleiding geven om het beleid aan te passen.

Ook gebruiken we de uitkomsten van het risicoprefe-rentie-onderzoek. In dit onderzoek vragen we jou als deelnemer wat je voorkeur is als het gaat om risico's nemen bij de beleggingen voor je pensioen. Dit onderzoek heeft in september en oktober plaatsgevonden.

Bescherming en rendement

De beleggingen van Pensioenfonds Cosun bestaan grofweg uit twee delen. Het eerste deel is bedoeld om pensioenen te beschermen. De rente speelt daarbij een belangrijke rol. Als de rente stijgt, kun je voor hetzelfde bedrag meer pensioen krijgen. Daalt de rente, dan kun je voor hetzelfde bedrag juist minder pensioen krijgen. Tegen dat risico beschermen we je pensioen door de rente af te dekken. In beleggingstermen noemen we dit de matchingportefeuille.

Met het tweede deel sturen we op het behalen van rendement. Daardoor groeien de pensioenvermogens op de lange termijn. Met deze beleggingen nemen we dan ook wat meer risico. Dit noemen we de returnportefeuille.

Spreiden van risico's

Binnen de returnportefeuille spreiden we de risico's. We beleggen in aandelen en obligaties en kijken daarbij naar het risico van elke beleggingscategorie. Door te spreiden, kunnen we tegenvallers dempen. Niet alle soorten beleggingen doen het in mindere tijden even slecht. Daarom stellen we bewust een mix samen.

Tegelijk willen we niet té veel spreiden. Spreiding helpt om risico's te beperken, maar te veel kleine categorieën maken de portefeuille minder overzichtelijk. Ook kan een afzonderlijke categorie dan te weinig bijdragen aan het geheel.

Werkwijze

Bij de keuze voor beleggingen kijken we eerst of een beleggingscategorie interessant is voor Pensioenfonds Cosun. Daarna bepalen we in welke verhouding we

Wat betekent...

Beleggingscategorie	Een groep beleggingen met vergelijkbare kenmerken. Bijvoorbeeld aandelen of obligaties.
ALM-studie	Studie die het pensioenfonds elke drie jaar uitvoert voor het best passende beleggingsbeleid
Portefeuille	Een set beleggingen met hetzelfde doel: bijvoorbeeld rendement behalen
Risicopreferentie-onderzoek	Onderzoek naar voorkeuren van deelnemers voor het nemen van risico's in de beleggingen voor hun pensioen
Matchingportefeuille	Beleggingen om de pensioenen te beschermen
Returnportefeuille	Beleggingen om rendement te halen en de pensioenvermogens te laten groeien

Meer weten?

Lees dan verder in ons meerjarenplan en onze beleggingsbeginselen op www.pensioenfondscosun.nl.
Je leest daar bijvoorbeeld in welke soorten beleggingen we investeren, wat we vinden en waarom, wat we belangrijk vinden.

Strategisch meerjarenplan beleggingen

Beleggingsbeginselen

daarin willen beleggen. Pas daarna kiezen we binnen die categorie voor een fondsmanager of beleggingsfonds. Daarbij werken we samen met onze fiduciair manager Van Lanschot Kempen. Zij adviseren ons over geschikte beleggingscategorieën. De uiteindelijke keuze maakt Pensioenfonds Cosun zelf.

Van Lanschot Kempen regelt dit daarna met de vermogensbeheerder en zorgt ervoor dat er rapportages komen van de ontwikkelingen. Pensioenfonds Cosun belegt zelf dus niet in individuele aandelen of obligaties. Daarvoor is het pensioenfonds te klein. We beleggen voornamelijk passief en volgen de markten.

Beleggen in vreemde valuta

Pensioenfonds Cosun belegt wereldwijd, ook in andere valuta dan de euro. Dat brengt valutarisico's met zich mee, omdat wisselkoersen kunnen schommelen. Je kunt dat risico afdekken, maar dat kost geld. Daarom kiest Pensioenfonds Cosun ervoor om het valutarisico niet volledig, maar gedeeltelijk af te dekken. Daarmee verwachten we uiteindelijk een vergelijkbaar resultaat te bereiken, maar tegen lagere kosten.

Niet meer kosten dan nodig

Beleggen kost geld. En we willen niet meer kosten maken dan nodig. Pensioenfonds Cosun kijkt goed naar de kosten van een beleggingscategorie in relatie tot de opbrengsten. Een beleggingscategorie kan duur zijn om in te investeren. Maar als deze veel meer oplevert dan een vergelijkbare categorie die goedkoper is, kan het toch het overwegen waard zijn.

Beleggingen voor de huidige pensioenregeling

Door de vormgeving van het pensioenstelsel en onze pensioenregeling kijken we niet wezenlijk anders naar de beleggingen zelf. Bij de start van de huidige pensioenregeling zijn onze beleggingen daarom niet drastisch aangepast. We gebruiken dezelfde beleggingsfondsen en beleggingscategorieën als vorig jaar.

De verhouding is wel veranderd. Voor jongeren nemen we wat meer beleggingsrisico; voor ouderen juist minder. Eerder zat ongeveer 55% in de beschermingsportefeuille, de matchingportefeuille, en 45% in de returnportefeuille. Nu is dat grofweg andersom. Er gaat dus iets minder naar bescherming en iets meer naar rendement. Dat doen we op basis van de uitkomsten van het laatste risicopreferentie-onderzoek en de leeftijden van onze deelnemers. De onderliggende beleggingsportefeuille blijft daarbij hetzelfde.

Dit jaar voerden we opnieuw een risicopreferentie-onderzoek uit. Hiermee halen we informatie op bij onze deelnemers, zodat we de beleggingen voor hun pensioen passend kunnen maken. In de ALM-studie die we in 2027 uitvoeren, verwerken we deze uitkomsten.

Bekijk de kwartaalberichten op de website

Elk kwartaal geven we je een update over de beleggingen. Je leest welk rendement we hebben behaald en hoe we dit verdelen over de verschillende deelnemersgroepen. Ook zie je wat dit op dit moment betekent voor jouw pensioenvermogen of het pensioen dat je ontvangt.

Bekijk de update op onze website.

ONTVANGT PENSIOEN >

Zo beperken we grote schommelingen in je pensioen

Als je met pensioen bent, kan je pensioen elk jaar stijgen, dalen of gelijk blijven. Dat komt doordat we je pensioenvermogen blijven beleggen. Natuurlijk is het prettig als je pensioen stijgt of in ieder geval stabiel blijft. Daarom nemen we maatregelen om grote dalingen te dempen. In dit artikel leggen we stap voor stap uit hoe dat werkt.

Rol van rente

De rente is belangrijk voor de hoogte van je pensioen. Hoe hoger de rente, hoe meer pensioen je kunt krijgen voor je pensioenvermogen. Bij een lagere rente is dat andersom. Als je jong bent, ligt de nadruk vooral op het opbouwen van pensioenvermogen. De rente is dan nog minder bepalend. Naarmate je ouder wordt en je pensioen dichterbij komt, wordt de rente steeds belangrijker.

Vanaf ongeveer 50 jaar bouwen we daarom stap voor stap meer bescherming in tegen een daling van de rente. Vanaf 55 jaar neemt ook het risico in de beleggingsportefeuille verder af. Dat noemen we de lifecycle. Het spreiden van beleggingsresultaten doen we in deze fase nog niet. Dat gebeurt pas als je pensioen ontvangt.

Doelen beleggingen

We beleggen met twee doelen. Een deel is bedoeld om het ingegane pensioen te beschermen tegen een daling van de rente. Dat is de matchingportefeuille. Het andere deel is bedoeld om het pensioenvermogen te laten groeien. Dat is de returnportefeuille. Het resultaat dat overblijft na de bescherming noemen we overrendement.

Als je pensioen ingaat

Als je met pensioen gaat, verdelen we je persoonlijk pensioenvermogen in twee delen. Uit het ene deel

betalen we je pensioen. Dat is het uitkeringsvermogen. In het andere deel bewaren we beleggingsresultaten die nog niet zijn uitgekeerd. Dat noemen we het spreidingsvermogen.

Stijgen of dalen

Door het jaar heen tellen we de overrendementen op. Samen vormen die het spreidingsvermogen. Elk jaar voegen we een derde van het totale spreidingsvermogen toe aan de ingegane pensioenen. Is het spreidingsvermogen positief, dan stijgen de pensioenen. Is het negatief, dan dalen de pensioenen. Het jaar daarna bepalen we opnieuw wat er gebeurt, op basis van het dan geldende totale spreidingsvermogen. We spreiden dus zowel negatieve resultaten als positieve resultaten.

Resultaat moet na 10 jaar uitgekeerd zijn

De wet schrijft voor dat een beleggingsresultaat na 10 jaar volledig in de pensioenen moet zijn verwerkt. Omdat we elk jaar maar een derde toevoegen, kan soms een kleine correctie nodig zijn. Dat is een klein percentage dat bij je pensioen komt of ervan af gaat. Dit gebeurt voor het eerst na 10 jaar. Daarna beoordelen we dit ieder jaar opnieuw.

Direct na de start van de huidige pensioenregeling

Pas drie jaar na ingang van de pensioenregeling, op 1 januari 2029, is het spreidingsvermogen volledig opgebouwd. We voegen namelijk jaarlijks maar een derde van het spreidingsvermogen toe aan de pensioenen. De kans dat we de prijsstijgingen in de eerste 10 jaar goed kunnen maken is klein. De verwachting is dat de pensioenen namelijk gemiddeld met 1% per jaar stijgen. Daar staat tegenover dat de ingegane pensioenen, bij de overgang naar de huidige pensioenregeling begin dit jaar, gemiddeld met 13% zijn gestegen. De stijging verschilde per leeftijd.

Verder lezen

Je leest meer over het spreiden van beleggingsresultaten op onze website. Ga naar www.pensioenfondscosun.nl/toedelen-overrendement-geheugenloos of scan de QR-code met je tablet of mobiele telefoon.

Als de pensioenen toch dalen

Het kan gebeuren dat het spreidingsvermogen in een jaar negatief is. Dan zou je pensioen dalen. Daarvoor is er nog een extra maatregel: de solidariteitsreserve. Met deze reserve kunnen we de pensioenen aanvullen tot het niveau van het jaar ervoor. Zo blijft het pensioen in dat jaar gelijk. Is dit het jaar daarna opnieuw nodig en zit er voldoende vermogen in de reserve? Dan kunnen we dit opnieuw doen.

Wat betekent...

Uitkeringsvermogen	Uit dit vermogen betalen we je pensioen
Spreidingsvermogen	Dit is nog niet uitgekeerd overrendement, bedoeld voor de ingegane pensioenen.
Beschermingsrendement	Het rendement dat nodig is om de pensioenen te beschermen tegen daling van de rente, maar ook kan zorgen voor een negatief rendement bij een stijging. Het beschermingsrendement beweegt dus mee met de verandering van de rente.
Overrendement	Dit is het totale rendement verminderd met het beschermingsrendement
Solidariteitsreserve	Met deze reserve vullen we de pensioenen aan als er in een jaar sprake is van een daling. Dit kan alleen als er voldoende vermogen in de reserve zit. Is dat niet zo, dan dalen de pensioenen alsnog.

IN DIENST > UIT DIENST >

Bijna met pensioen? Zo beschermen we je pensioenvermogen

Komt je pensioen dichterbij? Dan verandert ook de manier waarop we voor jouw pensioen beleggen. Eerst ligt de nadruk vooral op groei. Daarna verschuift die stap voor stap naar bescherming. Zo beperken we de invloed van grote schommelingen vlak voor je pensioen op je verwachte pensioen.

Als je 50 bent geworden, denk je waarschijnlijk niet elke dag aan je pensioen. Toch gebeurt er vanaf dat moment achter de schermen iets belangrijks. Je hebt dan al een groot deel van je pensioen opgebouwd. Daarom kijken we steeds meer naar hoe we dat vermogen kunnen beschermen.

Dat doen we met levensloopbeleggen. Daarbij passen we de beleggingen geleidelijk aan naarmate je ouder wordt. Hoe dichter je bij je pensioen komt, hoe minder risico we nemen.

Van groeien naar beschermen

Pensioenfonds Cosun belegt het pensioenvermogen van alle deelnemers gezamenlijk. Dat doen we om op lange termijn een zo goed mogelijk pensioen te bereiken.

Daarbij hebben we twee doelen: het pensioenvermogen laten groeien en deelnemers beschermen tegen schommelingen die vlak voor pensionering grote gevolgen kunnen hebben.

Daarom bestaat onze beleggingsportefeuille uit twee onderdelen. Het eerste deel is gericht op rendement: daarmee proberen we het pensioenvermogen verder te laten groeien. Het tweede deel is bedoeld om je pensioen beter te beschermen tegen veranderingen in de rente.

Zolang je nog jong bent, ligt de nadruk vooral op groei. Je hebt dan nog veel tijd om tegenvallers op de financiële markten op te vangen. Vanaf 55 jaar, verschuift de aandacht steeds meer naar bescherming.

Waarom rente belangrijker wordt

Dat komt doordat de rente invloed heeft op de hoogte van je toekomstige pensioenuitkering. Daarom bouwen we vanaf je vijftigste geleidelijk meer bescherming in tegen renteschommelingen.

Zo verkleinen we de kans dat een plotselinge renteverandering vlak voor je pensionering grote gevolgen heeft voor je verwachte pensioen.

Minder risico naarmate je ouder wordt

Vanaf 55 jaar bouwen we daarnaast het beleggingsrisico verder af.

Jongere deelnemers hebben meestal nog jaren de tijd om herstel af te wachten na een periode waarin beleggingen minder goed presteren. Voor deelnemers

die bijna met pensioen gaan, is die tijd er veel minder. Daarom bouwen we het beleggingsrisico geleidelijk af. Niet in één keer, maar stap voor stap over meerdere jaren. Zo wordt je verwachte pensioen stabieler naarmate je pensioen dichterbij komt.

Je pensioen blijft zich ontwikkelen

Ook in de jaren vlak voor je pensioen blijven we beleggen voor jouw pensioenvermogen. Daardoor kan de hoogte van je verwachte pensioen nog veranderen. Die veranderingen zijn meestal kleiner dan op jongere leeftijd. Door de extra bescherming tegen renteveranderingen en de afbouw van risico ontstaat namelijk meer zekerheid over je toekomstige pensioen.
De uiteindelijke hoogte van je pensioen staat pas vast op het moment dat je daadwerkelijk met pensioen gaat. Daarna kan je pensioen jaarlijks stijgen, dalen of gelijk blijven.

Denk alvast na over je keuzes

Voordat je pensioen ingaat, krijg je verschillende keuzes. Je kunt bijvoorbeeld eerder stoppen met werken of juist langer doorwerken. Ook kun je kiezen voor deeltijdpensioen. Zes maanden voordat je pensioen ingaat, informeren wij je over deze mogelijkheden. Zo heb je voldoende tijd om te bepalen wat het beste bij jouw situatie past.

Waarom beschermen we je pensioen tegen veranderingen in de rente?

De rente heeft invloed op hoeveel pensioen je later kunt ontvangen. Hoe hoger de rente, hoe minder vermogen nodig is om een pensioenuitkering te betalen. Bij een lagere rente is juist meer vermogen nodig.

Omdat niemand weet hoe de rente zich ontwikkelt, bouwen we vanaf je vijftigste geleidelijk meer bescherming in. Zo beperken we de invloed van rentebewegingen op je toekomstige pensioen.

"Jouw stem doet er echt toe"

Bestuurder Henk Radder over maatschappelijk verantwoord beleggen

In juni van dit jaar verscheen het jaarrapport maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB) over 2025. Hierin lees je alles wat Pensioenfonds Cosun vorig jaar deed in het kader van duurzame(re) beleggingen. Bestuurder Henk Radder vertelt over de belangrijkste ontwikkelingen in 2025 en blikt vooruit naar 2026.

Over de hele linie waren er in 2025 twee grotere ontwikkelingen. In de eerste plaats was er de overstap naar de huidige pensioenregeling op 1 januari 2026. Daarnaast evalueerden we het MVB-beleid grondig.

Aandacht voor duurzaamheid blijft hoog

Henk vertelt: "De aandacht voor duurzaamheid in het bestuur bleef ook in 2025 hoog. En dit was ondanks de grote inspanning voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling. We toetsten onze portefeuille opnieuw op duurzaamheid. Ook verankerden we maatschappelijk verantwoord beleggen in het beleid onder het nieuwe stelsel.

We onderzochten de voorkeuren van onze deelnemers met een deelnemersonderzoek en pasten ons beleid daarop aan. In ieder geval is er een sterke focus op thema's die onze deelnemers belangrijk vinden. Dat zijn gezondheid en welzijn, schone en betaalbare energie en verantwoorde productie en consumptie."

Steeds volwassener beleid

Ook impactbeleggen kwam daarbij duidelijk naar voren. Met deze beleggingen willen we, naast een goed rendement, een positieve impact maken op bijvoorbeeld het klimaat of de gezondheidszorg. Ook werkte het pensioenfonds aan meetbaarheid van doelen binnen het beleid. Henk: "Die hebben we concreter gemaakt. Zo kunnen we aan het eind van het jaar beter evalueren of we voortgang maken. Nieuw is ons ambitieniveau. We hoeven niet per se koploper te zijn, maar we willen ook zeker geen achterblijver zijn. Dit past het beste bij ons pensioenfonds en de voorkeuren van onze deelnemers. Ons beleid ontwikkelt zich voortdurend verder en daarmee wordt het volwassener."

Wil jij het hele jaarrapport lezen?
Ga dan naar onze website. Scan hier de QR-code en neem direct een kijkje.

Behaalde doelen

Een van de doelen die het pensioenfonds in 2025 behaalde, is het terugbrengen van de uitstoot van broeikasgassen. Henk: "In 2025 zijn we daar verder mee gegaan. Je ziet nu dat de uitstoot lager ligt dan het jaar ervoor. En het ligt ook lager dan de vergelijkingsmaatstaf die we gebruiken. Dat is een goede stap."

Goede stappen

Het pensioenfonds zette meer goede stappen in 2025. Henk vervolgt: "Er is bijvoorbeeld door de hypotheekfondsen waarin we beleggen gewerkt aan verdere verduurzaming. Dit doen ze door meer te beleggen in hypotheken van huizen met een hoger energielabel. Daarnaast wordt binnen de aandelenfondsen waarin we beleggen de dialoog met individuele ondernemingen ingezet als instrument. Ook in 2025 voerden onze vermogensbeheerders weer veel van deze gesprekken."

"We hoeven niet per se koploper te zijn, maar we willen ook zeker geen achterblijver zijn"

Er blijft nog wat te doen

Er waren ook doelen die het pensioenfonds niet helemaal bereikte. Henk legt uit: "We verduurzamen onze beleggingen ook door, waar mogelijk, gebruik te maken van beleggingsfondsen die best-in-class beleggingen selecteren op het gebied van duurzaamheid. Vorig jaar stond dat op zo'n 24%. Dat is nu nog zo. We hebben hier dus geen voortgang gemaakt. We wilden de portefeuille stabiel houden met het oog op de overgang naar de huidige pensioenregeling."
Henk gaat verder: "Ook leveren we, naast een positieve bijdrage, nog steeds een kleinere negatieve bijdrage aan de thema's gezondheid, energie en verantwoorde productie en consumptie. Op de lange termijn willen we deze negatieve bijdrage zo klein mogelijk maken of helemaal naar nul brengen. Daar zijn we nog niet. Er blijft dus nog best wat te doen."

Thema's in 2026

In 2026 werkt het pensioenfonds verder aan het beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen. Zo staat bijvoorbeeld de monitoring en evaluatie van het landenbeleid weer op de agenda. Henk: "Daarbij kijken we of de landen waarvan we staatsobligaties hebben aan de voorwaarden van ons beleid voldoen. En of we ons beleid zelf eventueel nog moeten aanpassen."
Ook voeren we weer een risicoanalyse uit. We onderzoeken de risico's die het pensioenfonds loopt als het gaat om de energietransitie of klimaatverandering. Verder gaan we kijken hoe we meer gebruik kunnen maken van impactbeleggen. Uit het deelnemersonderzoek bleek dat onze deelnemers dit belangrijk vinden."

Behaalde doelen in 2025

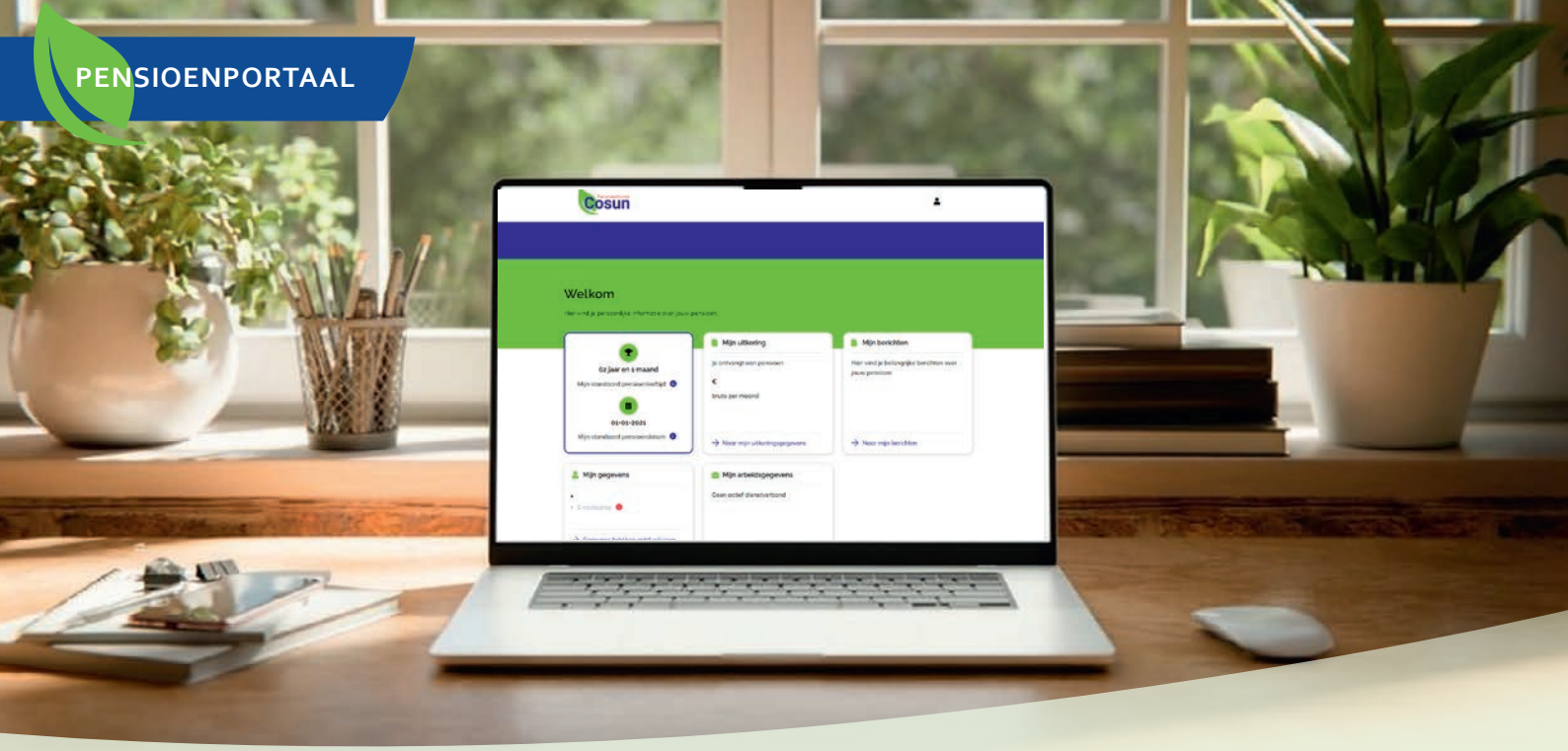
- Terugbrengen uitstoot broeikasgassen
- Positieve bijdrage aan thema's gezondheid, energie en verantwoorde productie en consumptie, negatieve bijdrage is lager
- Niet beleggen in zaken die het pensioenfonds uitsluit zoals controversiële wapens en tabak
- Voldoen aan wet- en regelgeving

Invloed op beleid via deelnemersonderzoek

Op de vraag wat hij deelnemers nu echt wil meegeven, antwoordt Henk direct. "Wat ik zou willen meegeven, is dat jouw stem ertoe doet. We hebben de uitkomsten van het deelnemersonderzoek dit jaar direct meegenomen in de herijking van het beleid. Het bestuur is ermee aan de slag gegaan en de beleggingen worden daarop aangepast. Je hebt dus invloed op het beleid als je aan zo'n onderzoek meedoet. Dat is echt belangrijk," legt hij uit.

Toekomstbestendig pensioen in leefbare wereld

Als we om ons heen kijken, dan zien we een veranderende wereld. De politieke situatie ontwikkelt zich een bepaalde kant op. Ook is er een groeiende verdeeldheid over duurzaamheid. Tegelijkertijd zien we veel meer extreme weersomstandigheden en veranderingen in het klimaat optreden.
Pensioenfonds Cosun blijft ook nu investeren in duurzaamheid. "Tegen die achtergrond houden we als pensioenfonds vast aan onze overtuiging. Een duurzaam beleggingsbeleid kan een belangrijke bijdrage leveren aan het rendement, maar ook aan een toekomstbestendig pensioen in een leefbare wereld," besluit Henk.

Welkom bij jouw nieuwe persoonlijke pensioenportaal

Het is zover! Pensioenfonds Cosun heeft een eigen online pensioenportaal. Daarmee heb je altijd en overal inzicht in je pensioen. Je ziet welke gegevens wij van jou hebben, wat je kunt verwachten en welke pensioenpost voor je klaarstaat. In dit artikel laten we zien wat je in het portaal kunt bekijken. Natuurlijk nodigen we je vooral uit om zelf een kijkje te nemen.

Dit zie je als je nog niet met pensioen bent

Ben je nog niet met pensioen? Dan zie je hoeveel pensioen je kunt verwachten in verschillende situaties: als het economisch meezit, als het tegenzit en als het gaat zoals verwacht. Ook zie je wat je partner en kinderen krijgen als jij overlijdt, hoeveel persoonlijk pensioenvermogen er voor jou is en welke gegevens wij van jou hebben.

Dit zie je als je pensioen van ons ontvangt

Ontvang je al pensioen van ons? Dan zie je in het portaal hoeveel pensioen je ontvangt en welke gegevens wij van jou hebben. Heb je vragen over je pensioen? Neem dan contact met ons op:
per mail pfcosun@appelpensioen.nl of
bel ons op 085-2104133.

Pensioenpost online bekijken

Voor alle deelnemers geldt dat je berichten van Pensioenfonds Cosun via je persoonlijke pensioenportaal kunt inzien. Denk bijvoorbeeld aan het jaarlijkse pensioenoverzicht (UPO) dat je van ons krijgt.

Neem meteen een kijkje in je persoonlijke pensioenportaal

Ga via onze website naar het portaal en log veilig in met je DigiD. Op onze website vind je de knop naar het portaal: pensioenfondscosun.nl. Of scan met je telefoon of tablet de QR-code.

Drie nieuwe gezichten in het Verantwoordingsorgaan

Betrokken bij Cosun, betrokken bij pensioen

Het Verantwoordingsorgaan (VO) van Pensioenfonds Cosun heeft er drie nieuwe leden bij. Martijn Knottnerus, Anco Goldhoorn en Paul Fest vertegenwoordigen samen verschillende groepen deelnemers, maar delen dezelfde betrokkenheid bij Cosun en bij een goed pensioen voor iedereen.

Martijn vertegenwoordigt de actieve deelnemers. Anco en Paul nemen plaats namens de pensioengerechtigden. Met hun verschillende achtergronden brengen zij ieder een eigen perspectief mee. Wat hen verbindt, is de wens om mee te denken over de toekomst van het pensioenfonds en daarbij de belangen van alle deelnemers zorgvuldig af te wegen.

Verschillende achtergronden, gedeelde betrokkenheid

De drie nieuwe VO-leden hebben alle drie een lange verbondenheid met Cosun, maar hun loopbaanpaden zijn heel verschillend verlopen.

Martijn werkt inmiddels bijna veertien jaar als jurist bij Cosun. Pensioen is voor hem geen onbekend terrein. Tussen 2014 en 2019 was hij al bestuurder van Pensioenfonds Cosun. Daarnaast is hij vader van twee kinderen en brengt hij veel tijd door met hardlopen, fietsen en zwemmen.

Paul ging twee jaar geleden met pensioen na een loopbaan van ruim 23 jaar bij Cosun Beet Company en haar voorgangers. Samen met zijn vrouw Simone woont hij in de omgeving van Breda. Hij heeft vier kinderen en inmiddels ook kleinkinderen. Reizen, fietsen, hardlopen en werken in de tuin zorgen ervoor dat hij zich geen moment hoeft te vervelen.

Ook **Anco** kijkt terug op een veelzijdige loopbaan. Hij werkte ongeveer 25 jaar bij Cosun Beet Company en haar voorgangers. Daarna startte hij een eigen bedrijf en was hij actief in de politiek, onder meer als raadslid en wethouder. Tegenwoordig zet hij zich in voor verschillende maatschappelijke initiatieven. Samen met zijn vrouw Machteld woont hij in Vinkeveen. Ze hebben een tweeling en twee kleinkinderen.

MARTIJN KNOTTNERUS

Een sector die voortdurend verandert

Tijdens hun loopbaan hebben de drie veel veranderingen meegemaakt binnen de organisatie en de sector. **Paul** noemt vooral de groei van het bedrijf. *"Toen ik begon produceerde Suiker Unie ongeveer 539.000 ton suiker. Toen ik vertrok was dat ruim 1,3 miljoen ton. Daarnaast zie je dat de samenwerking tussen verschillende bedrijfsonderdelen en disciplines steeds intensiever is geworden."*

Anco zag vooral de impact van automatisering en digitalisering. *"Steeds meer processen zijn geautomatiseerd. Waar vroeger veel handmatig gebeurde, verloopt nu veel digitaal. Daarnaast zie je dat het aantal boeren afneemt, terwijl bedrijven groter worden. Ook zijn de eisen waaraan boeren moeten voldoen de afgelopen jaren sterk toegenomen."*
Martijn ziet vooral hoe Cosun zich heeft ontwikkeld tot één organisatie. *"Kennis wordt veel meer gedeeld en processen worden samengebracht. Ook afdelingen zoals HR werken inmiddels voor de hele organisatie. We werken steeds meer als één Cosun."*
De veranderingen zijn groot geweest, maar volgens de drie is één ding hetzelfde gebleven: de betrokkenheid van mensen bij de organisatie.

ANCO GOLDHOORN

Wat maakt Cosun bijzonder?

Wat maakt werken bij Cosun zo bijzonder? Op die vraag volgen drie verschillende antwoorden.
Voor **Paul** zit de kracht vooral in het coöperatieve karakter van de organisatie.
"Een coöperatie kijkt naar de lange termijn. Dat heeft mij altijd aangesproken. Je werkt niet alleen voor vandaag, maar ook voor de toekomst. Daarnaast vind ik de agrarische sector gewoon een ontzettend interessant werkveld."
Martijn noemt juist de dynamiek als belangrijkste reden.
"Er gebeurt altijd iets. Geen dag is hetzelfde. Het is een levendige organisatie waarin voortdurend nieuwe uitdagingen ontstaan."
Voor **Anco** lag de motivatie vooral in de verbinding met de landbouw.
"Je kunt bijdragen aan meer zekerheid en een beter inkomen voor boeren. Dat heeft mij altijd gedreven. Je staat dicht bij een sector die van groot belang is voor Nederland."

Pensioen: iets voor later?

Wie jong is, denkt vaak niet dagelijks aan pensioen. Toch verandert dat meestal naarmate de pensioenleeftijd dichterbij komt.
Volgens **Anco** speelt levensfase daarbij een belangrijke rol.
"Als je mij dit tien jaar geleden had gevraagd, had ik waarschijnlijk gezegd: dat komt later wel. Maar nu denk je veel vaker na over hoe je pensioen precies in elkaar zit. Naarmate pensioen dichterbij komt, ga je je er vanzelf meer in verdiepen. Een 25-jarige heeft daar vaak nog minder aandacht voor."
Paul ziet pensioen vooral als een belangrijke vorm van zekerheid.
"Het geeft rust als je weet dat je financiële situatie voor later goed geregeld is. Pensioenfonds Cosun is een sterk fonds. Er hebben in het verleden veel mensen hard gewerkt om het fonds te brengen waar het nu staat. Daar mogen we trots op zijn."
Martijn kijkt weer vanuit een andere levensfase naar pensioen.
"Ik zie om me heen dat veel mensen pensioen lang voor zich uitschuiven. Dat is begrijpelijk, want het lijkt vaak nog ver weg. Tegelijkertijd wil je later ook prettig kunnen leven. Hoe eerder je inzicht hebt in je pensioen, hoe beter je voorbereid bent."

Jongeren meer betrekken

Hoewel de drie vanuit verschillende levensfasen naar pensioen kijken, zijn ze het over één onderwerp snel eens: pensioenbewustzijn onder jongeren verdient meer aandacht.
Martijn vindt het belangrijk dat pensioen meer gaat leven.
"We moeten ervoor zorgen dat jongeren zich meer betrokken voelen bij hun pensioen. Uiteindelijk bouw je vanaf je eerste werkdag al pensioen op."
Volgens **Anco** begint dat met interesse tonen in je eigen situatie.

PAUL FEST

"Ik zie het bij mijn eigen kinderen ook. Zij zeggen vaak: dat komt later wel. Dat is heel begrijpelijk. Tegelijkertijd vinden zij het lastig om zich erin te verdiepen, omdat er nog zoveel onzeker is over hun pensioenleeftijd en hun pensioen straks. Juist daarom is het belangrijk om af en toe te kijken wat je opbouwt en welke keuzes er zijn."
Paul ziet daarnaast een belangrijke rol voor communicatie.
"Pensioen is best een ingewikkeld onderwerp. Juist daarom is het belangrijk om de uitleg begrijpelijk te houden en aan te sluiten bij de belevingswereld van jongere deelnemers. Mensen moeten vooral begrijpen waarom pensioen relevant is, ook als hun pensioen nog ver weg lijkt."

Waarom het Verantwoordingsorgaan?

Voor alle drie voelt de stap naar het Verantwoordingsorgaan als een logische manier om betrokken te blijven.
Martijn brengt al ervaring mee vanuit zijn bestuurdersfunctie binnen het pensioenfonds.
"Toen ik bestuurder was, had ik regelmatig contact met het verantwoordingsorgaan. Dat waren altijd constructieve gesprekken. Ik kijk ernaar uit om nu vanuit een andere rol mee te denken. Het mooiste vind ik wanneer verschillende belangen samenkomen en je gezamenlijk tot goede besluiten komt."
Paul en **Anco** hebben een introductiedag gehad en kijken daar met veel enthousiasme op terug.
"We waren positief verrast door de manier waarop alles werd uitgelegd," vertelt Paul. "Er is veel aandacht besteed aan de introductie en aan de achtergronden van de verschillende onderwerpen. Dat gaf direct vertrouwen."
Anco sluit zich daarbij aan.
"Ik vertegenwoordig de pensioengerechtigden, maar uiteindelijk zit je er voor alle deelnemers van het fonds. Je kijkt niet alleen naar je eigen achterban, maar ook naar actieve deelnemers en toekomstige pensioengerechtigden. Dat maakt het interessant."
Paul verwacht vooral zijn ervaring met processen en organisatie in te kunnen zetten.
"Ik kijk graag naar hoe zaken zijn georganiseerd en hoe besluitvorming tot stand komt. Vanuit die ervaring hoop ik een bijdrage te leveren."
En er is nog een voordeel, voegt hij lachend toe.
"Het is ook gewoon leuk om oude bekenden weer tegen te komen."

Samen werken aan de toekomst

Ook als het gaat over de toekomst van het pensioenfonds zijn de drie positief gestemd.
Anco was blij verrast door de eerste verhoging van zijn pensioen binnen de nieuwe regeling. **Paul** waardeert vooral het uitgangspunt dat de verschillende groepen deelnemers samen optrekken.
"Die solidariteit vind ik een sterk punt."
Martijn benadrukt daarnaast het belang van een eigen ondernemingspensioenfonds.
"Het mooie van een eigen fonds is dat werkgevers, werknemers en pensioengerechtigden allemaal betrokken blijven bij de toekomst van het pensioen. Dat zorgt voor betrokkenheid en draagvlak."
Met hun verschillende ervaringen brengen **Martijn**, **Anco** en **Paul** ieder een eigen perspectief mee naar het verantwoordingsorgaan. Wat hen verbindt, is de wens om bij te dragen aan een pensioenfonds dat oog houdt voor alle deelnemers, nu én in de toekomst.

Actief blijven na pensionering

Tot slot heeft **Anco** nog een advies voor deelnemers die met pensioen gaan.
"Blijf actief. Dat hoeft niet per se groots of meeslepend te zijn. Vrijwilligerswerk, een hobby, een vereniging, mantelzorg of oppassen op de kleinkinderen: het maakt eigenlijk niet uit wat je doet. Door actief te blijven, blijf je betrokken bij de maatschappij. Dat houdt je vaak ook langer vitaal, gezond en energiek."
Een advies waar **Paul** zich goed in kan vinden. Pensioen betekent volgens hen niet stoppen, maar juist ruimte krijgen voor nieuwe activiteiten en ervaringen.
En misschien past dat ook wel bij de rode draad van hun verhaal: betrokken blijven. Bij Cosun, bij je pensioen en bij de mensen om je heen.

Misvatting:

Kan ik mijn pensioen kwijtraken als de beurs daalt?

Nee, dat is het korte antwoord. De waarde van beleggingen kan stijgen en dalen. Daardoor kan ook je pensioenvermogen schommelen. Maar Pensioenfonds Cosun spreidt de beleggingen en bouwt bescherming in. Zo beperken we de risico's. Hieronder leggen we uit hoe dat werkt.

Pensioenfonds Cosun belegt in verschillende beleggingscategorieën, zoals aandelen en obligaties. Binnen die categorieën spreiden we de beleggingen verder. We beleggen dus niet in één bedrijf of één land. Daardoor zijn we minder afhankelijk van het resultaat van één belegging.

Niet alle beleggingen reageren hetzelfde op slechte economische tijden. Daarom kiezen we bewust voor een mix. Met een deel nemen we meer risico om rendement te behalen. Met een ander deel beschermen we het pensioenvermogen.

Een obligatie is een lening aan een land of bedrijf. Obligaties zijn over het algemeen minder risicovol dan aandelen. Je krijgt rente en de lening wordt in principe terugbetaald. Toch is er ook bij obligaties risico. Een bedrijf kan bijvoorbeeld niet terugbetalen. Dan kun je een deel van je investering verliezen. Omdat we in veel verschillende bedrijven beleggen, blijft de invloed op het totale pensioenvermogen meestal beperkt.

We beleggen ook in zogenoemde high yield obligaties. Dat zijn leningen aan bedrijven met een groter risico dat zij niet kunnen terugbetalen. Daar staat meestal een hogere rente tegenover. Ook hier spreiden we onze beleggingen. Daardoor heeft een tegenvaller bij één bedrijf of sector niet meteen grote gevolgen voor het pensioenvermogen.

30% aandelen, 70% obligaties

Bij pensioenbeleggen is het belangrijk om niet alleen naar de aandelenbeurs te kijken. Ongeveer 30% van onze beleggingen bestaat uit aandelen en 70% uit obligaties. Een daling van de aandelenmarkt raakt daardoor niet meteen het hele pensioenvermogen.

Tijd om te herstellen

Voor jongere deelnemers nemen we meer beleggingsrisico dan voor oudere deelnemers. Jongere deelnemers merken daardoor meer van dalende aandelenkoersen. Dat risico kunnen we voor hen beter nemen, omdat hun pensioenvermogen nog langer de tijd heeft om te herstellen.

Voor oudere deelnemers nemen we minder risico. Zij hebben minder tijd om een daling op te vangen. Daarom beleggen we voor hen meer in beleggingen die de pensioenuitkering beschermen.

Je pensioenvermogen kan dus meebewegen met de financiële markten. Maar doordat we spreiden, risico's bewust afwegen en rekening houden met de leeftijd van deelnemers, beperken we de kans op grote uitschieters. Zo blijven we werken aan een goed pensioen op lange termijn.

Wijziging pensioenreglement:

Vanaf 1 september 2026 nemen twee nieuwe ondernemingen deel aan Pensioenfonds Cosun:

- Cosun Services B.V.
- Cosun Ingredients Services B.V.

Deze wijziging is verwerkt in de fondsdocumenten, waaronder het pensioenreglement en de statuten. (Nieuwe) werknemers van deze ondernemingen worden door hun werkgever aangemeld bij ons pensioenfonds.